



Länsstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande

Datum
2022-03-18

Ärendebeteckning
401-1161-2022

Sida
1(5)

Gullspångs kommun
kommun@gullspang.se

Statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens (ÖP) aktualitet

Inledning

Inför kommunens arbete med att ta fram en planeringsstrategi har Länsstyrelsen ställt samman ett underlag med statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Underlaget lämnas med stöd av 3 kap. 26 § plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 3 kap. 26 § PBL ska Länsstyrelsen i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. I underlaget ska Länsstyrelsen ange hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen och om Länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller.

Kommunens gällande översiktsplan

Gullspångs kommun antog sin översiktsplan den 28 februari 2011. Till översiktsplanen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat 12 april 2010.

Översiktsplanen gäller tillsammans med följande ändringar:

- Ändring av översiktsplan för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS), antagen 16 december 2013. Till ändringen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat 14 maj 2013.
- Ändring av översiktsplanen för vindkraft, antagen 25 januari 2016. Till ändringen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat 17 april 2015.

Bedömning av granskningsyttrandenas aktualitet

Länsstyrelsen bedömer, mot bakgrund av då gällande lagstiftning och förutsättningar, att granskningsyttrandena över kommunens översiktsplan och ändringar av denna i stort är fortsatt aktuella. Länsstyrelsens uppfattning är samtidigt att flera statliga och mellankommunala intressen har förändrats sedan den kommunövergripande översiktsplanen antogs. Det innebär att planen inte är utformad med hänsyn till de krav och intressen som tillkommit.

I granskningsyttrandet över översiktsplanen skrev Länsstyrelsen att översiktsplanen måste kompletteras med en redovisning av miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten och hur de kan nås. Kommunen har gjort de kompletteringar de fann möjliga att genomföra utan att behöva ställa ut översiktsplanen på nytt. Översiktsplanen innehåller en redovisning av MKN vatten, men det saknas ställningstagande kring hur de ska nås. Länsstyrelsens synpunkter i granskningsyttrandet har därmed till viss del uppfyllts i översiktsplanen som antogs.

När det gäller föreslagna LIS-områden i ändring av översiktsplan för landsbygdsutveckling i strandnära läge framförde Länsstyrelsens i granskningsyttrandet kritik mot tre områden som utökats mellan samrådet och utställningen. Länsstyrelsen skrev också att ett annat område (Delebäck) behövde begränsas. Efter ytterligare överväganden bedömde kommunen att inte gå vidare med utökningarna av de tre områden. Kommunen valde också att justera LIS-området Delebäck. Kommunen har därmed tillgodosett Länsstyrelsens synpunkter i ändringen som antogs.

Lagändringar

Nedan redovisas lagändringar av betydelse för den översiktliga planeringen som skett sedan Gullspåns kommun antog sin översiktsplan. Med hjälp av lagrummet.se går det att få en fullständig redovisning av ändringar sedan en lag publicerades för första gången. Där går det också att hitta varje enskild ändring med information om ikraftträdande, övergångsbestämmelser och vilka förarbetena är.

Plan- och bygglagen

Ändringar i PBL som rör den översiktliga planeringen:

- Den 2 maj 2011 infördes nya PBL som stärkte översiktsplanen strategiska funktion liksom kravet på aktualitetsprövning.
- I januari 2014 införs en ny punkt i 2 kap. 5 § PBL för att tydliggöra sambandet mellan PBL och lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Se [SFS 2013:867](#)
- I juli 2014 infördes krav på redovisning i översiktsplanen om hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Se [SFS 2014:224](#).
- I januari 2015 infördes bestämmelser i 5 kap. 7 § PBL om att detaljplanläggning som inte är förenlig med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande ska handläggas med ett utökat planförfarande. Se [SFS 2014:900](#).
- I januari 2018 infördes ett nytt 6 kap. - Miljöbedömningar - i miljöbalken vilket förändrade kraven på innehållet i översiktsplanen och arbetet med att ta fram planen. Se [SFS 2017:965](#).
- I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade

samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Se [SFS 2018:1370](#). Länsstyrelsen har tagit fram ett metodstöd för hur kommunerna kan hantera frågan i översiktsplaneringen.

- I april 2020 infördes flera ändringar i 3 kap. - Översiktsplan - PBL med syftet att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Det införs nya bestämmelser om när hela eller delar av översiktsplanen ska anses vara aktuell och upphör att gälla. Kommunen ska i princip anta en planeringsstrategi i början av varje mandatperiod. Vidare fick regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter för att ta fram en digital standard för utformning av översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser. Se [SFS 2020:76](#).

Miljöbalken (1998:808)

I januari 2018 infördes ett nytt 6 kap. - Miljöbedömningar - i miljöbalken vilket exempelvis innebär nya och ändrade ord och uttryck för att tydliggöra processer om miljöbedömning. Se [SFS 2017:955](#).

Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar

I januari 2014 trädde omfattande ändringar av lagen i kraft. Bland anges att de riktlinjer som kommunerna ska ta fram för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av kravet i 3 kap. PBL om att kommunen i översiktsplanen ska redovisa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. Se [SFS 2013:866](#).

Kommunen ska anta riktlinjer för bostadsförsörjningen varje mandatperiod. Gullspångs kommun har inte gjort detta för innevarande mandatperiod. Kommunens senaste riktlinjer för bostadsförsörjningen antogs år 2017. Det är därför angeläget att kommunen tar fram nya riktlinjer för bostadsförsörjningen.

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

I januari 2020 blev barnkonvention svensk lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis PBL. Barns intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kap. PBL och även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen. Se [SFS 2018:1197](#).

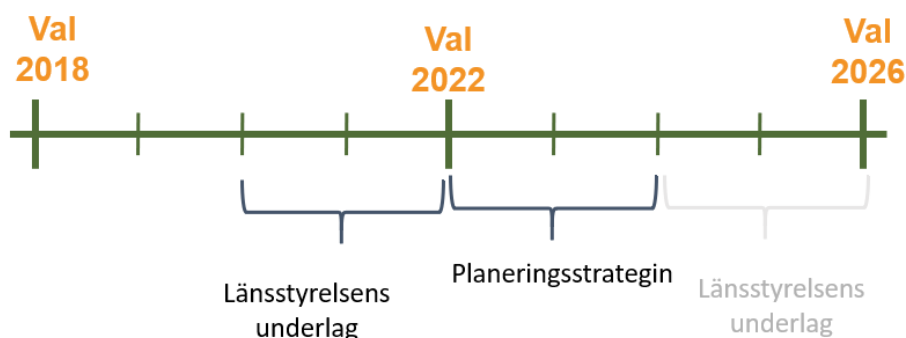
Nya underlag gällande statliga och mellankommunala intressen

På [ÖP-portalen](#) har Länsstyrelsen samlat råd och tips för översiktlig planering. ÖP-portalen kompletterar [PBL Kunskapsbanken](#), som tillhandahålls av Boverket. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen särskilt tar del av den del på ÖP-portalen som samlats under rubriken *Underlag av betydelse*

för översiktsplanens aktualitet. Där lämnar Länsstyrelsen uppgifter om statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet.

För en komplett förteckning över planeringsunderlag hänvisar Länsstyrelsen till [Planeringskatalogen.se](https://planeringskatalogen.se). Planeringskatalogen är länsstyrelsernas tjänst som förmedlar länsstyrelsernas och andra statliga myndigheters planeringsunderlag. Dessa kan både bestå av geodata, publikationer av olika slag samt webbsidor. Planeringskatalogen uppdateras löpande i avstämning med berörda statliga myndigheter. De underlag som finns där utgör det planeringsunderlag som de statliga myndigheterna vill förmedla till den fysiska planeringen. Med hjälp av tjänsten kan kommunen söka planeringsunderlag utifrån olika avgränsningar såsom kommun, ämne, datum, myndighet eller fritext.

För att underlätta för kommunen har Länsstyrelsen också förberett en förteckning över nya och reviderade planeringsunderlag som berör statliga och mellankommunala intressen i Gullspångs kommun.¹ Underlaget är hämtat från Planeringskatalogen och omfattar sådant planeringsunderlag som tillkommit sedan januari 2009.² Förteckningen kan användas för att ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen och för att bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap. 3§, 4§ andra stycket 1 och 2 samt 5§ i PBL. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att det kan finnas särskilda kommentarer kring vissa av underlagen i förteckningen. Vänligen notera att förteckningen är som mest aktuell i nära anslutning till datumet för uttaget. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen gör ett eget uttag från Planeringskatalogen om kommunen avser att ta fram sin planeringsstrategi vid ett tillfälle längre fram i tiden.



¹ Datum för uttag av förteckningen är 2022-01-12. Se bifogad excel-fil.

² Datumet är valt utifrån när Länsstyrelsen skrev ett samrådsyttrande över kommunens förslag till ny översiktsplan.

Övrigt

Länsstyrelsen diskuterar gärna innehållet detta underlag tillsammans med kommunen i samband med att kommunen tar fram sin planeringsstrategi.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschefen och länsarkitekten Andreas Lidholm med kulturgeografen Torbjörn Sahl som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

Excel-fil, utdrag från Planeringskatalogen